
RIGSREVISIONEN

Notat til Statsrevisorerne om
beretning om sagsbehandlingstider
i 6 statslige nævn

April
2010

revision
revision
revision

Opfølgning i sagen om sagsbehandlingstider i 6 statslige nævn (beretning nr. 11/05)

6. maj 2010

RN A507/10

I. Indledning

1. I mit notat til Statsrevisorerne af 11. november 2008 tilkendegav jeg, at jeg fortsat ville følge sagen om sagsbehandlingstider i 4 ud af 6 statslige nævn omfattet af Statsrevisorernes beretning nr. 11/05 og orientere Statsrevisorerne om effekten af de tiltag, som ministerierne har iværksat for at nedbringe den gennemsnitlige sagsbehandlingstid.

2. Statsrevisorernes beretning nr. 11/05 omfattede *Landsskatteretten* under Skatteministeriet, *Ankestyrelsen* under Socialministeriet, *Naturklagenævnet* under Miljøministeriet, *Flygtningenævnet* under Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, *Patientskadenævnet* under Indenrigs- og Sundhedsministeriet, *Erstatningsnævnet* under Justitsministeriet og *Arbejdsskadestyrelsen* under Beskæftigelsesministeriet. Arbejdsskadestyrelsens sagsbehandling blev inddraget i beretningen, idet flere nævn er afhængige af informationer fra styrelsen.

Jeg lovede i mit notat til Statsrevisorerne af 11. november 2008 om sagsbehandlingstider i 6 statslige nævn, at jeg fortsat ville følge udviklingen i sagsbehandlingstiden og initiativer, der er sat i værk i den forbindelse, i Landsskatteretten, Naturklagenævnet, Patientskadenævnet og Arbejdsskadestyrelsen, da udviklingen ikke havde været fuldt tilfredsstillende i disse nævn. Notatet findes i Endelig betænkning over statsregnskabet for 2007, s. 264-274.

I dette notat vil jeg følge op på ministeriernes initiativer til at reducere sagsbehandlingstiderne i disse nævn. For de øvrige nævns vedkommende betragtede jeg i notatet af 11. november 2008 beretningssagen som afsluttet.

3. Rigsrevisionens opfølgning er baseret på gennemgang af redegørelser og materiale tilvejebragt af ministerierne, herunder bl.a. gennemgang af årsrapporter, resultatkontrakter og diverse statistikker.

Herudover er der afholdt møder med de ministerier og nævn, som er omfattet af notatet.

II. Landsskatteretten under Skatteministeriet

4. I forhold til Landsskatteretten har jeg siden mit notat af 11. november 2008 fulgt op på forhold vedrørende:

- sagsbehandlingstider
- mål for gamle sager.

Sagsbehandlingstider

Tabel 1. Gennemsnitlige sagsbehandlingstider i Landsskatteretten (Måneder)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Landsskatteretten	-	12,8	10,7	11,8	11,0	9,1

Note: Sager, som Landsskatteretten har været tvunget til at stille i bero i forbindelse med skattestraffesager, syn og skøn eller forelæggelse for Europa-Kommissionen eller EU's toldkodeksudvalg, er ikke medregnet. Før rensning for berostillelser var sagsbehandlingstiden 12,7 måneder i 2008 og ca. 13 måneder i 2007.

5. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i Landskatteretten er faldet fra 12,8 måneder i 2005 til 9,1 måneder i 2009, jf. tabel 1. Sagsbehandlingstiden er således faldet siden beretningen og siden mit notat af 11. november 2008.

Ministeriet har oplyst, at sagsbehandlingstiderne for 2005-2009 er korrigeret for sager, som er stillet i bero og derfor ikke er sammenlignelige med sagsbehandlingstiden for 2004, som fremgår af beretningen. Ministeriet har samtidig oplyst, at der ikke foreligger et sammenligneligt tal for 2004.

Det fremgik af Landskatterettens resultatkontrakt for 2009-2012, at kravet for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 9 måneder i 2009. Dette mål blev nået, da sagsbehandlingstiden blev 9,1 måneder.

Det fremgik ligeledes af resultatkontrakten, at målet for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid skærpes til 8 måneder i 2010 og 2011 og yderligere til 7 måneder i 2012. Målene bliver således mere ambitiøse over tid.

6. Rigsrevisionens undersøgelse har vist, at nedbringelsen af sagsbehandlingstiden skyldes nedbringelse af antallet af gamle sager i Landsskatteretten og indførelse af en række initiativer som fx måling af og opstilling af mål for de enkelte faser i sagsbehandlingsforløbet.

Mål for gamle sager

7. I resultatkontrakten for 2009-2012 er det et mål at afvikle 95 % af beholdningen af sager fra før 1. januar 2008 inden udgangen af 2009. Ultimo 2008 var antallet af gamle sager 1.132, og ved udgangen af 2009 var der 297 gamle sager tilbage, så målet om 95 % reduktion blev ikke helt nået. Skatteministeriet har oplyst, at dette hænger sammen med, at den altovervejende del af disse sager er stillet i bero på grund af udefrakommende forhold, som Landsskatteretten ikke har indflydelse på.

Efter 2009 indgår målet om afvikling af 95 % af Landsskatterettens gamle sager ikke i styringen af sagsbehandlingstiderne. Fra 2010 og frem er målet om, at sagsbehandlingstiden for nye sager ikke må overstige 7 måneder, det eneste mål i resultatkontrakten vedrørende sagernes alder.

Vurdering

8. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid nåede målet på 9 måneder i 2009 og er faldet siden beretningen og mit notat af 11. november 2008. Landsskatterettens mål for den samlede sagsbehandlingstid bliver mere ambitiøse over tid, og andelen af gamle sager er nedbragt betydeligt. Jeg finder dette tilfredsstillende.

III. Naturklagenævnet under Miljøministeriet

9. I forhold til Naturklagenævnet har jeg siden mit notat af 11. november 2008 fulgt op på forhold vedrørende:

- sagsbehandlingstider
- indgåelse af resultatkontrakt
- arbejdstilrettelæggelsen i Naturklagenævnet.

Sagsbehandlingstider

Tabel 2. Gennemsnitlige sagsbehandlingstider i Naturklagenævnet (Måneder)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Naturklagenævnet	6,3	6,3	5,5	7,0	6,2	6,1

10. Efter en stigning i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid til 7 måneder i 2007 er sagsbehandlingstiden faldet til 6,1 måneder i 2009, jf. tabel 2. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er således faldet lidt siden beretningen og mit notat af 11. november 2008.

Målet for sagsbehandlingstiden var 5,7 måneder i 2009, og Naturklagenævnet nåede således kun delvist sit mål.

Miljøministeriet har oplyst, at seneste opgørelser fra Naturklagenævnet viser, at der fortsat er sket et fald i sagsbehandlingstiden, idet den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for 1. kvartal 2010 er opgjort til 5,6 måneder.

11. Miljøministeriet har oplyst, at Naturklagenævnet har nedbragt andelen af ældre sager (8 måneder eller ældre) fra 28 % af alle verserende sager primo 2009 til 23 % ultimo 2009.

12. I 2009 var der opstillet mål for Naturklagenævnets produktivitet. Målet for antal afgørelser pr. årsværk var 46 i 2009. Resultatet blev 49, og målet blev således nået. Antal afgørelser pr. årsværk var 39 i 2008 og steg til 49 i 2009. Produktiviteten er således steget.

Indgåelse af resultatkontrakt

13. Det fremgik af mit notat af 11. november 2008, at Miljøministeriet og Naturklagenævnet i juni 2008 indgik en resultatkontrakt for 2008-2010. I modsætning til resultatkontrakten for 2007-2010 blev der for 2008-2010 opstillet en række konkrete mål for bl.a. sagsbehandlingstider. I kontrakten blev målet for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid skærpet fra 5,7 måneder i 2009 til 5,1 måneder i 2010.

Folketinget har vedtaget, at Naturklagenævnet skal sammenlægges med Miljøklagenævnet. Ministeriet har oplyst, at nævnet i den sammenhæng midlertidigt må acceptere en mindre forhøjelse af målet for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for 2010 til 6,5 måneder, men at der herefter forventes at kunne ske en vis skærpelse af målsætningen.

14. Resultatmålene for 2009 fremgik af et udkast til resultatkontrakt for 2009-2011. Resultatkontrakten blev dog aldrig formelt færdiggjort og underskrevet. Jeg finder det vigtigt, at resultatkontrakter rettidigt bliver formelt færdiggjort og underskrevet med henblik på at sikre kontraktens status som bindende styringsredskaber.

Resultatkontrakten for 2010 er p.t. ikke færdiggjort. Som et led i sammenlægningen af nævnene er en fælles resultatkontrakt for 2010 for de 2 nævn under forberedelse.

Miljøministeriet har oplyst, at der ved fastlæggelsen af målene for sagsbehandlingstiden vil blive lagt vægt på, at andelen af verserende sager, der har været mere end 6-8 måneder undervejs, nedbringes mest muligt inden etableringen af et nyt, sammenlagt nævn.

Arbejdstilrettelæggelsen i Naturklagenævnet

Sammenlægning af Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet

15. Det fremgik af mit notat af 11. november 2008, at Miljøministeriet var i gang med at undersøge mulighederne for en sammenlægning af Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet. Den 27. april 2010 blev lov om Natur- og Miljøklagenævnet vedtaget. Loven sammenlægger Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet. Alle klagesager på natur- og miljøområdet skal nu behandles af ét nævn – Natur- og Miljøklagenævnet.

Det nye nævn skal være et såkaldt kombinationsnævn. Udgangspunktet er, at den eksisterende sagsfordeling videreføres, så nævnet som udgangspunkt sammensættes med sagkyndige i de sager, der i dag behandles af Miljøklagenævnet, og med læge medlemmer og dommere i de sager, hvor Naturklagenævnet i dag har kompetencen. På nogle områder er det fundet hensigtsmæssigt at justere den fordeling af sager, der er i dag. Justeringen omfatter bl.a., at en række sager, hvori der hovedsageligt indgår teknisk komplicerede spørgsmål, fx visse sager vedrørende vurdering af virkninger på miljøet, foreslås flyttet til behandling af den sagkyndige del af nævnet. Omvendt foreslår ministeriet, at en række sager, fx alle sager om ekspropriation, flyttes til den læge del af nævnet.

Miljøministeriet har oplyst, at det samlet vurderer, at der med kombinationsnævnet opnås den største fleksibilitet og den mest effektive og hensigtsmæssige sagsbehandling, samtidig med at hensynet til borgernes retssikkerhed varetages bedst muligt. Ministeriet har videre oplyst, at den række af typisk større sager, der hidtil skulle indbringes for begge nævn, hvis afgørelserne fra 1. instans ønskes påklaget, fremover kun skal underkastes én samlet behandling i det nye nævn. Lovforslagene fremgår af regeringens lovprogram for 2009-2010.

16. Det fremgik af beretningen, at mange af de generelle problemstillinger forbundet med at effektivisere sagsbehandlingstider med fordel kunne løses inden for større organisatoriske enheder. Ministeriet har oplyst, at sammenlægningen af nævnene på kort sigt vil kunne give en stigning i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid, men på sigt venter ministeriet et fortsat, yderligere fald i sagsbehandlingstiden.

Vurdering

17. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i Naturklagenævnet er faldet lidt siden beretningen og mit notat af 11. november 2008. Nævnet når ikke helt sit mål for sagsbehandlingstiden i 2009, men har nedbragt mængden af ældre sager og øget sin produktivitet. Jeg bemærker endvidere, at ministeriet arbejder med at skærpe målet for sagsbehandlingstiden over tid. Jeg har samtidig bemærket, at Miljøministeriet vurderer, at sammenlægningen af Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet vil medføre større fleksibilitet og den mest effektive og hensigtsmæssige sagsbehandling, samtidig med at hensynet til borgernes retssikkerhed varetages bedst muligt. Arbejdet med sammenlægningen af nævnene vil på kort sigt kunne betyde en stigning i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Jeg finder udviklingen tilfredsstillende.

IV. Patientskadeankenævnet under Indenrigs- og Sundhedsministeriet

18. I forhold til Patientskadeankenævnet har jeg siden mit notat af 11. november 2008 fulgt op på forhold vedrørende:

- sagsbehandlingstider.

Sagsbehandlingstider

Tabel 3. Gennemsnitlige sagsbehandlingstider i Patientskadeankenævnet (Måneder)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Patientskadeankenævnet	7,9	7,5	7,1	7,6	7,0	5,9

19. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er faldet fra 7,9 måneder i 2004 til 5,9 måneder i 2009, jf. tabel 3. Sagsbehandlingstiden er således faldet siden beretningen og siden mit notat af 11. november 2008.

20. Målet for 2009 var, at sagsbehandlingstiden ikke måtte overstige 6,5 måneder. Patientskadeankenævnet har nået dette mål.

21. Det fremgår af resultatkontrakten for 2009-2012, at målene for sagsbehandlingstiden er 6,3 måneder i 2010 og 6 måneder i 2011 og 2012. I resultatkontrakten for 2010 er målet for sagsbehandlingstiden skærpet til 6,1 måneder sammenlignet med resultatkontrakten for 2009-2012.

Vurdering

22. Sagsbehandlingstiden i Patientskadeankenævnet er faldet, og målet for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2009 er nået. Målet for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er skærpet i 2010. Jeg finder dette tilfredsstillende.

V. Arbejdsskadestyrelsen under Beskæftigelsesministeriet

23. I forhold til Arbejdsskadestyrelsen har jeg siden mit notat af 11. november 2008 fulgt op på forhold vedrørende:

- mål for sagsbehandlingstiden
- tidligere oversendelse af klager til Ankestyrelsen.

24. Arbejdsskadestyrelsen var i nogen grad omfattet af beretningen. Det fremgik af beretningen, at sagsbehandlingstiden i Arbejdsskadestyrelsen i visse tilfælde øvede indflydelse på andre nævns sagsbehandling. Der blev ikke foretaget en sammenligning over tid af Arbejdsskadestyrelsens gennemsnitlige sagsbehandlingstid i beretningen.

Mål for sagsbehandlingstiden

25. Arbejdsskadesager udgør langt hovedparten af sagerne i Arbejdsskadestyrelsen. Disse sager var ikke direkte omfattet af beretningen. Arbejdsskadestyrelsen var dog inddraget i beretningen, da flere nævn var afhængige af informationer fra styrelsen. Det fremgik af mit notat til Statsrevisorerne af 20. juli 2006, at jeg ville orientere Statsrevisorerne, om det er lykkedes at opfylde de opstillede mål for Arbejdsskadestyrelsens sagsbehandling af arbejdsskadesager.

26. Arbejdsskadestyrelsen har i resultatkontrakten for 2009 opstillet mål for sagsbehandlingstiderne for de 2 typer sager: 3 mål for arbejdsskadesager og 2 mål for sagerne vedrørende udtalelse i private erstatningssager.

For arbejdsskadesager var det målene:

- at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for nye sager skulle være 2 % lavere i 2009 end i 2008 (228 dage)
- at højst 200 af sagerne ved udgangen af 2009 måtte have en sagsalder på over 2 år
- at 90 % af sagerne skulle være afsluttet inden for 1 år.

Arbejdsskadestyrelsen har nået alle disse 3 mål for arbejdsskadesager i 2009. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var således 196 dage, antallet af sager over 2 år var 192 dage, og 91 % af arbejdsskadesagerne blev afsluttet inden for 1 år.

Det fremgår også af resultatkontrakten for 2009, at målene for sager vedrørende udtalelser i private erstatningssager var:

- at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid skulle være 2 % lavere i 2009 end i 2008 (312 dage)
- at højst 20 af sagerne måtte være mere end 2 år gamle ved udgangen af 2009.

Arbejdsskadestyrelsen nåede ikke sit mål om en lavere sagsbehandlingstid for sager vedrørende udtalelser i private erstatningssager, da resultatet blev 325 dage i 2009. Beskæftigelsesministeriet har oplyst, at årsagen er, at der er afsluttet flere gamle sager. Nedbringelse af mængden af gamle sager vil altid medføre en stigning i sagsbehandlingstiden, men er en forudsætning for lavere sagsbehandlingstider på længere sigt. Styrelsen nåede sit andet mål for sagerne, da kun 12 sager var mere end 2 år gamle ved årets udgang.

27. Det fremgår af resultatkontrakten for 2009, at målet for forbedring af produktiviteten var 2 % for både arbejdsskadesager og sager, der vedrører udtalelser i private erstatningssager.

Beskæftigelsesministeriet har oplyst, at produktiviteten er steget med 5,6 % fra 2008 til 2009 i kontoret for private erstatningssager, mens produktiviteten er steget med 8,5 % fra 2008 til 2009 i kontoret for arbejdsskadesager. Målene i resultatkontrakten er derfor nået for begge sagstypers vedkommende i 2009.

Tidligere oversendelse af klager til Ankestyrelsen

28. Arbejdsskadestyrelsen iværksatte på baggrund af beretningen en række tiltag med henblik på at opnå en hurtigere oversendelse af sager til behandling i Ankestyrelsen, bl.a. screening af sager og undervisning i behandling af ankesager.

29. Det fremgik også af mit notat af 11. november 2008, at Beskæftigelsesministeriet havde oplyst, at ca. 30 % af klagerne fortsat blev oversendt mere end 28 dage efter modtagelse af klagen, og at antallet var 21 %, hvis man undtager sager, hvor yderligere oplysninger skulle indhentes med henblik på genvurdering.

Arbejdsskadestyrelsens kontrakt med Beskæftigelsesministeriet for 2009 indeholder nu et krav om oversendelse til Ankestyrelsen på 42 dage. Kravet er fastsat ud fra, at bekendtgørelsen om Arbejdsskadestyrelsens behandling af klager er blevet ændret, så Arbejdsskadestyrelsen efter de nye regler skal genvurdere den afgørelse, der er klaget over, inden 4 uger efter udløbet af klagefristen, som ligeledes er 4 uger. Det antages, at Arbejdsskadestyrelsen i gennemsnit modtager en anke 2 uger efter afgørelsen, hvorfor kravet til styrelsens behandling er sat til 42 dage.

Beskæftigelsesministeriet har oplyst, at oversendelse af sager til Ankestyrelsen skete med en månedlig gennemsnitlig oversendelsestid på 30-45 dage afhængigt af den enkelte måned i 2008 og primo 2009. Siden sommeren 2009 er den månedlige gennemsnitlige oversendelsestid forbedret og har i stedet været 20-25 dage afhængigt af den enkelte måned. Ministeriet har samtidig oplyst, at Arbejdsskadestyrelsen i hele 2009 har overholdt 42-dagesfristen i ca. 98 % af alle sager.

Vurdering

30. Arbejdsskadestyrelsen har i 2009 nået 4 ud af 5 mål, og den manglende opfyldelse af målet for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid skyldes afvikling af gamle sager. Produktiviteten er steget for de enkelte sagstyper, og målene for produktivetsforbedringer i 2009 er nået for begge sagstyper. Tiden for oversendelse af sager til Ankestyrelsen har udviklet sig positivt, og den nye frist er blevet overholdt i ca. 98 % af alle sager. Jeg finder dette tilfredsstillende.

VI. Afslutning

31. Jeg finder det positivt, at Miljøministeriet tog initiativ til at sammenlægge Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet, hvilket nu er godkendt af Folketinget. Jeg har noteret mig, at Miljøministeriet vurderer, at sammenlægningen vil medføre mere effektiv sagsbehandling, men at sammenlægningen på kort sigt vil kunne betyde en stigning i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Opfølgningen har vist, at udviklingen har været tilfredsstillende i Landsskatteretten, Patientskadeankenævnet, Arbejdsskadestyrelsen og i det væsentlige også i Naturklagenævnet.

Jeg betragter hermed beretningssagen som afsluttet.

Henrik Otbo